

KORSNÄS KOMMUN

Plan för inre säkerhet i Korsnäs kommun

”Ett bra liv – en trygg vardag i Korsnäs”

Innehåll

Förord	2
Åtgärdskort 1. Minska brottsligheten bland unga	3
Åtgärdskort 2. Förbättra de äldres boendesäkerhet	4
Åtgärdskort 3. Minska våldet i nära relationer	5
Åtgärdskort 4. Främja goda relationer mellan befolkningsgrupper.....	6
Åtgärdskort 5. Förebygga säkerhetsproblem som orsakas av alkohol.....	7
Åtgärdskort 6. Säkerheten i offentliga rum.....	8

Förord

Den 5 oktober 2017 fattade statsrådet ett principbeslut om strategin för den inre säkerheten ”Ett bra liv – en trygg vardag”. Dessa nationella riktlinjer för säkerhetsplanering är en del av verkställandet av åtgärdshelhet 7 (landskapens och kommunernas säkerhetsarbete) i strategin. Målet med riktlinjerna är att främja och harmonisera det dagliga säkerhetsarbetet på lokal och regional nivå.

Säkerhetsplanering är en långsiktig, systematisk och koordinerad process där olika säkerhetsfrågor på lokal eller regional nivå löses genom samarbete mellan olika aktörer. Genom säkerhetsplanering förebyggs och bekämpas olyckor och olycksfall, brott och störningar, samtidigt som människors känsla av säkerhet förbättras.

I Inrikesministeriets publikation 2019:4 finns riktlinjerna för säkerhetsplanering som består av två delar. I den allmänna delen beskrivs förfaringssätten, olika aktörers ansvar och god praxis inom säkerhetsplanering. På åtgärds korten beskrivs sådana åtgärder och mål inom säkerhetsplanering som är konkreta, gäller nuvarande eller kommande nationella utmaningar, det finns information om och kan ha stor effekt i säkerheten på lokal nivå. Åtgärds korten är: minska ungdomsbrottsligheten, öka boendetryggheten för äldre människor, minska partnervåldet, främja goda befolkningsrelationer, förebygga säkerhetsproblem till följd av alkohol och säkerhet i offentliga utrymmen.

Målet med säkerhetsplanering är att förebygga och avvärja olyckor och olycksfall, brott och störningar och att öka trygghetskänslan bland människorna. Säkerhetsplanering har utförts i Finland sedan 1999, då statsrådet i sitt principbeslut om det nationella programmet för brottsförebyggande rekommenderade att lokala program för brottsförebyggande tas i bruk. Sedan 2004 har säkerhetsplaneringen genomförts som ett bredare regionalt och lokalt arbete kring all säkerhet i vardagen och som ett led i programmen för inre säkerhet. Genomförandeperioden för det senaste programmet för inre säkerhet gick ut 2015

I Korsnäs kommuns plan för den inre säkerheten har vi valt ut för kommunen lämpliga och aktuella åtgärder på basen av de åtgärds kort som finns uppgjorda i Inrikesministeriets riktlinjer.

Åtgärdskort 1. Minska brottsligheten bland unga

Ungdomen är en aktiv tid när det gäller kriminellt beteende. Majoriteten av de unga förbrytarna går vidare till ett vuxenliv utan brott, men nästan alla vuxna återfallsförbrytare har hamnat i en brottsspiral redan som unga. Att förebygga brottslighet bland unga är därför med tanke på minskandet av brottslighet överlag den viktigaste åtgärden på både lokal och nationell nivå. Unga som ofta begår brott blir också själva oftare än andra offer för brott. Man kan förebygga ungdomsbrottslighet bland annat genom att ingripa i individens marginalisering eller begynnande brottslighet. Att konkretisera följderna av brottsliga handlingar och att möta brottsoffer kan vara effektiva metoder när det gäller att förebygga kommande brott bland unga förbrytare.

Vision

Unga i riskgruppen avstyrs från en kriminell bana. De ungas brottsspiral bryts genom att erbjuda dem de rätta tjänsterna och det rätta stödet i rätt tid.

Åtgärder i Korsnäs:

- De unga har tillgång till stöd från vuxna i olika sammanhang i kommunen, i skola liksom på fritidsaktiviteter.
- Korsnäs kommun söker projektmedel för en skolcoach för ett ökat stöd i kommunens skolor.
- Det finns meningsfulla fritidsaktiviteter för ungdomar i olika ålderskategorier som arbetar förebyggande och för att undvika marginalisering bland ungdomarna.
- Kommunen arbetar för att det skall finnas olika mötesplatser där ungdomar kan vara på firiden.
- I kommunens enheter ska personaldimensioneringen vara på en tillräcklig nivå så att barn och ungdomar bemöts på ett individuellt plan.
- Kommunen samarbetar med tredje sektorn och den lokala församlingen för att kunna erbjuda tillräckliga fritidsaktiviteter för barn och unga.
- Kommunen samarbetar med Österbottens Vårdsområde för att kunna tillgodose invånarnas behov av stödtjänster för familjer samt psykosocialt stöd i alla åldrar.
- Kommunen jobbar med förebyggande åtgärder för äldre ungdomar tillsammans med MI, församling och föreningar.

Indikatorer:

- Brotts som begåtts av unga (15–29-åringar) i relation till antalet unga i området (polisens statistik, befolkningsuppgifter)
- Antal unga förbrytare per hemkommun i *Ankkuri*-verksamheten (polisens statistik)
- Brotts som begåtts 15–29-åringar och som lösts genom medling, i relation till det totala antalet brott som begåtts av unga (medlingsbyråerna, polisens statistik)
- Antal barn och unga som omfattas av tjänster inom det långsiktiga stödet

Åtgärdskort 2. Förbättra de äldres boendesäkerhet

Finland är det snabbast åldrande landet i Europa. Enligt prognoserna kommer andelen personer som fyllt 65 år att ha stigit till 29 procent av hela befolkningen år 2060. Skiftningen i befolkningsstrukturen ställer nya krav på de äldres säkerhet, eftersom följderna av olyckor, olycksfall och brott ofta är betydligt allvarigare för dem än för den yngre befolkningen. Dessutom ökar risken för fall och olycksfall i och med att funktionsförmågan försvagas i de senare skedena av åldrandet. Äldre människor vill ofta bo kvar i sina hem så länge som möjligt, och även samhället lyfter fram hemvården som det primära alternativet framom anstaltsvården. De flesta olycksfallen bland äldre inträffar i hemmet. Fallolyckor är den största säkerhetsrisken i den äldre befolkningsgruppen, den vanligaste orsaken till akutvårdsuppdrag (cirka 15 % av alla uppdrag) och den tredje största faktorn som minskar befolkningens friska levnadsår i Finland.

Vision

De äldre kan bo tryggt hemma så länge som möjligt. Antalet lårbensbrott och huvudskador som orsakas av fall börjar minska trots att andelen äldre ökar i befolkningen.

Åtgärder i Korsnäs:

- Kommunen samarbetar med Österbottens Vårdsområde för att säkerställa att det finns utrustning och teknik som gör det tryggt att bo hemma.
- Kommunen jobbar systematiskt med sina hyresfastigheter för att öka säkerheten för de som bor där. Åtgärder kan vara räcken till trappor och noggrannhet vid vinterunderhållet (Plogning och sandning).
- Kommunen ordnar i samarbete med MI kurser och vidareutbildningar i första hjälpen.
- Kommunen utreder eventuella enskilda olycksfall och vidtar möjliga åtgärder för att förhindra nya likande olycksfall vid sina fastigheter.

Indikatorer

- Antal riskanmälningar till räddningsmyndigheterna per 100 000 invånare
- Antal branddöda som fyllt 65 år (Pronto)
- Vårdperioder bland 65 år fyllda till följd av fallolyckor/10 000 i motsvarande ålder (SOTKANet)
- Lårbensbrott bland 65 år fyllda, % av befolkningen i motsvarande ålder (SOTKANet)

Åtgärdskort 3. Minska våldet i nära relationer

Med våld i nära relationer avses våld som utövas av en nuvarande eller tidigare partner, familjemedlem eller någon annan närstående person. Endast en liten del av våldet i nära relationer rapporteras till polisen. Offren för våld i nära relationer är en särskilt sårbar offergrupp eftersom tröskeln för att söka hjälp är hög, risken för våld ofta är ständigt närvarande och våldet i nära relationer ofta blir råkare med tiden. En lika stor andel män och kvinnor har blivit offer för våld i nära relationer (cirka 20 %), men i de fall som kommit till polisens kännedom är 69 procent kvinnor. Antalet dödsfall till följd av våld har minskat under de senaste åren, men kvinnor dödas av sin partner tre gånger oftare än män. Bland äldre är den största våldsrisk övergrepp i en nära relation. Det kan också ta sig uttryck i försummad omsorg eller utpressning med ekonomiska motiv. Om det förekommer våld i parförhållandet i en familj löper också familjens barn stor risk för misshandel. Vart fjärde offer för familjevåld är ett barn. Långvariga följder av våld är bland annat psykisk ohälsa, självdestruktivt beteende och missbruk av alkohol och droger. En stor del av dem som använder sig av våld som vuxna har vuxit upp i en våldsam miljö.

Vision

Färre vuxna än tidigare möter våld i en nära relation och färre barn än tidigare utsätts för familjevåld. Stödbehövande personer identifieras i ett tidigt skede och våldsspiralen bryts med hjälp av rätt stöd och rätta tjänster i rätt tid.

Åtgärder i Korsnäs:

- Korsnäs kommun samarbetar tätt med Österbottens Valfärdsområde och övriga myndigheter för att stödja eventuella offer för våld i nära relationer och säkerställa tillgången till brottsoffertjänsterna i regionen.
- Korsnäs kommun stöder i sitt arbete ett öppet och jämställt samhälle där alla kan komma till tals på lika villkor och på så sätt stöds även att svåra frågor kan tas till tals och att man undviker marginalisering bland befolkningen.

Indikatorer

- Fysiskt våld i nära relationer mot barn under det senaste året (polisens statistik)
- Fysiskt våld i nära relationer mot vuxna under det senaste året (polisens statistik)
- Antal offer som hänvisats till brottsoffertjänster i relation till det totala antalet fall av våld i nära relationer (brottsoffertjänsterna, polisens statistik)
- Antal kunder som hänvisats till brottsoffertjänster i relation till det totala antalet fall av våld i nära relationer

Åtgärdskort 4. Främja goda relationer mellan befolkningsgrupper.

Goda relationer mellan befolkningsgrupper innebär att de olika grupperna i ett område har en fungerande växelverkan med och respekt för varandra och att eventuella inbördes spänningar och konflikter hanteras så att de inte väcker rädsla eller tillspetsas till brott. Relationerna mellan olika befolkningsgrupper är något som genomsyrar samhällets alla områden och som har effekter som direkt syns i människornas vardag. Genom att främja goda relationer mellan befolkningsgrupper minskar man negativa fenomen såsom diskriminering, hatbrott och hatretorik samt segregering. Alla dessa försvagar både jämlikheten mellan individer och grupper och den lokala säkerheten. Genom att främja goda relationer mellan befolkningsgrupper påverkas jämlikheten och välfärden bland alla invånare och ökas förtroendet för samhället.

Vision

Människor lever tillsammans utan spänningar oberoende av bakgrund och litar på varandra och på samhällets institutioner.

Åtgärder i Korsnäs:

- Kommunen genomför likabehandlingsplanering tillsammans med övriga aktörer på orten.
- Kommunen arbetar aktivt med olika befolkningsgrupper och ger möjlighet till gemensamt umgänge i kommunens lokaler och tillställningar.
- Kommunen stöder föreningar och organisationer i att arbeta förebyggande för att främja goda relationer mellan olika befolkningsgrupper.
- Kommunen utreder aktivt olika problemsituationer t.ex. med enkäter.

Indikatorer

- Uppföljning av likabehandlingsplanerna (enkäter)
- Relationerna mellan de centrala befolkningsgrupperna (enkät)

Åtgärdskort 5. Förebygga säkerhetsproblem som orsakas av alkohol

Droger (inkl. tobak) orsakar årligen direkta och indirekta kostnader på cirka 4,2 miljarder euro för samhället. Alkohol är den vanligaste bidragande faktorn bakom våld, olyckor och olycksfall. Alkohol användning, i synnerhet i berusningssyfte, ökar risken för att både göra sig skyldig till och bli offer för våldsbrott. Till exempel nivån på alkoholrelaterade brott mot liv är 4,5 gånger högre i Finland än i Sverige. Cirka en femtedel av dödsfallen i trafiken är rattfyllerifall. Missbrukare har ofta många slags problem med hälsan, försörjningen och säkerheten. Man bör särskilt ingripa i ungas och minderårigas alkoholbruk eftersom alkoholbruk som inletts i ung ålder har ett starkt samband med alkoholisering och relaterat våld.

Vision

Våldet, olycksfallen, olyckorna och ordningsproblemen som relaterar till alkohol och droger minskar med 10 procent från 2018 till 2025.

Åtgärder i Korsnäs:

- Kommunen jobbar drogförebyggande med barn och ungdomarna i kommunens verksamhet.
- Kommunen samarbetar lokalt med föreningar och näringsliv för att minska skadorna av alkohol, droger och penningspel.
- Metoder för tidig identifiering och tidigt stöd används i nära samarbete med Österbottens Valfärdsområde

Indikatorer

- Gripanden av berusade (polisens statistik)
- Mycket berusad minst en gång i månaden, % av eleverna i åk 8 och 9 (skolhälsoenkät)
- Minderårigas anskaffning av alkohol i detaljhandeln, % av eleverna i åk 8 och 9
- Rattfyllerifall som kommit till polisens kännedom/1 000 invånare (polisens statistik)
- Misstänkta våldsbrott som begåtts av alkohol- eller drogpåverkade/1 000 invånare (polisens statistik)

Åtgärdskort 6. Säkerheten i offentliga rum

Människor tillbringar allt mer tid i offentliga eller halvoffentliga rum.

Den bebyggda miljöns och byggnadernas egenskaper påverkar till exempel antalet olycksfall, olyckor och brott samt känslan av otrygghet. De allvarligaste säkerhetsriskerna i fråga om offentliga rum gäller våld och rädsla för våld. Våldsdåd och störande beteende tenderar att koncentreras till små områden, vissa punkter, i stadsrummet. När omgivningen känns trygg ökar människornas förtroende för varandra och de spurras till att använda det offentliga rummet, vilket ytterligare förbättrar säkerheten.

Vision

Människorna kan röra sig i allmänna och offentliga rum utan rädsla för brott, störande av ordningen och olyckor.

Åtgärder i Korsnäs:

- Platser där det ofta förekommer olika störningar i den allmänna ordningen eller säkerheten, eller olyckor, identifieras och görs tryggare.
- Vid kommunens evenemang läggs focus på säkerhetsplaner så att deltagandet i evenemangen kan göras tryggt och säkert
- Stödmaterial i form av t.ex handlingsplaner för olika möjliga störningssituationer.

Indikatorer

Utvecklingen av trygghetskänslan kan följas upp med hjälp av enkäter.